

president del Parlament, i la resta dels consellers del CGI.

Hi va haver un record pels polítics desapareguts, Manuel Mora i Josep Gaules. Excusà la seva absència Rodríguez Miranda per motius personals.

Entre els 150 convidats, —l'acte era tancat—, hi havia el nou president d'Unió Mallorquina i batle d'Inca, An-

toni Pons, l'ex-president de l'Obra Cultural Balear, Ignasi Ribas, el recentment destituït —l'endemà els diaris duïen la notícia— director del Centre Regional de TVE, Sebastià Verd. A més, empresaris i altres convidats que havien participat fa deu anys a Bellver en un acte molt més popular i entusias-

—*Vostè parla de l'entusiasme popular. ¿Creu que són els mateixos sectors els que ara reivindiquen una major autonomia, o hi ha un desencís?*

—Els que defensaven l'autonomia són els mateixos. El que passa, i això és la democràcia, és que han canviat les persones que hi ha al front de les institucions. Això fa que almenys visiblement hi haja un menor entusiasme. Les coses han anat més lentes del que calia esperar. A més, les negociacions per l'Estatut van ser difícils. Alianza Popular no estava per la tasca, per problemes a les illes menors. Encara ens queda per demanar bona part de l'entramat polític administratiu. Seguim tenint el problema que els partits centralistes volen controlar l'autonomia des de fora. Però malgrat tot crec que s'està avançant.

—*Ara sorprèn veure Alianza Popular i alguns empresaris demanant més autonomia...*

—El procés cap a l'autonomia no ha satisfet precisament els sectors que fa deu anys la reivindicaven. Ara, i sempre, hi ha dos punts de vista autònoms distints. Els grups que reivindicaven la recuperació de la cultura, de la nostra llengua i de les nostres arrels estan desencisats, segueixen, però amb menys entusiasme. Lògicament, perquè la nostra autonomia no ha anat cap aquí. La classe empresarial demana una major decisió des d'aquí, per poder fer allò que li convé. Una autonomia econòmica, controlada, però dins les seves coordenades. N'hi ha que estan entusiasmats, i d'altres, que pensen que hauríem d'haver avançat molt més. Amb un nacionalisme compensat i acceptat per molta més gent. I aquest és el camp que no ha avançat, el camp del nacionalisme de reivindicar que som un poble amb

història pròpia. Pel govern que hem tengut hi ha hagut un fre.

—*Malgrat les expectatives de fa deu anys, a excepció de Catalunya i el País Basc, els partits nacionalistes han quedat al marge del poder... ¿Com ho explica a les Illes?*

PRESIDÍ EL CONSELL GENERAL INTERINSULAR FA 10 ANYS

Jeroni Albertí, autonomista sense embuts

Jeroni Albertí, actual president del Parlament Balear i ex-president d'Unió Mallorquina, ens parla de la constitució del Consell General Interinsular, ara fa deu anys, en què en fou nomenat president.

X. S.

Com recorda l'acte de fa deu anys, a Bellver, amb la constitució del Consell General Interinsular?

—Amb una gran il·lusió, perquè teníem el repte d'aconseguir que el decret de pre-autonomia contemplés el naixement dels tres Consells Insulars, que a més a més es va aconseguir. No oblidem que en aquell temps estàvem a un any de les primeres eleccions democràtiques i que tot això que aconseguíem ens motivava molt. Crec que l'acte de constitució del Consell General Interinsular és dels actes que més il·lusió han despertat. Per arrodonir l'acte va ser quan acceptaren venir aquí els presidents de les tres comunitats autònomes que havien format part de la Corona d'Aragó, amb un home de tanta personalitat com era Tarradellas, que va acabar de donar importància a un acte que ja en tenia.

—*Diuen que el senyor Tarradellas era l'únic que se sabia «La Balanguera» sencera. ¿És cert?*

—No m'atreveria a dir que fos l'únic que la sabés, però sí el que més la sabia, sens dubte. Hi va haver un corrent de simpatia entre tots dos. L'únic president que va anar com a represen-

Jeroni Albertí, president del Parlament Balear.

tant d'un ens pre-autonòmic a Catalunya vaig ser jo. Allà me va dir «vostè i jo hem d'anar a firmar al llibre d'honor a Montserrat», i clar, hi anàrem plegats. Crec que era un home extraordinari. Ha estat una de les persones més positives que he conegut en política.

—Hem de tenir en compte la discontinuïtat del nostre territori. A Catalunya i el País Basc hi ha un sentiment unitari. A les Illes aquest sentiment no ha existit. Resulta molt més difícil ajuntar els esforços, perquè el centralisme que hi ha hagut fins ara, i sobretot el que hi ha entre illes, amb Palma, crea recels. A més són justificats.

—*¿A part de les diferències del territori, hi ha una història distinta a cada illa?*

—A Menorca hi va haver sempre un gran sentiment autonomista, tot el contrari d'Eivissa. Fins i tot a Menorca es parla d'autonomia menorquina. D'allà va sorgir la reivindicació de l'article 151. A Eivissa hi va haver molts problemes perquè pensaven que l'Estatut era massa avançat. Som una comunitat autònoma discontinua, fins i tot en maneres de ser a cada illa, de pensar i de concebre...

—*¿Quin va ser el paper que li va tocar jugar a Abel Matutes?*

—La signatura del pacte pre-electoral autonòmic de l'any 77, crec que va ser un pacte més de no fer de l'autonomia bandera electoral que res. Després el senyor Matutes no va voler formar part de la comissió que

«Som una comunitat autònoma discontinua».

constitucionalment implicava als parlamentaris i els consellers de les Illes. Bé, i després jo no sé el grau d'influència que pogués tenir el senyor Matutes als ajuntaments eivissencs, perquè no subscribíem el pacte.

—*Supòs que moltíssim...*

—Bé, hi va haver un error de plantejament, al meu parer. La Constitució diu que els dos terços d'ajuntaments hauran d'aprovar l'inici del procés autonòmic. Aquí, pels recels entre illes, no es va voler acceptar el acte fins que pràcticament hi va haver l'Estatut aprovat. Com que l'Estatut redactat no satisfia Eivissa, que era l'única illa dominada per AP, va ser on hi hagué el gran problema per iniciar el procés.

—*Des d'un primer moment vostè va tenir molt clara la qüestió lingüística. Sempre va defensar el català com a llengua oficial...*

—D'unanimitat, no n'hi va haver. En el meu partit, llavors UCD, hi havia gent que protestava. Però hi va haver una gran majoria. Encara que dins el partit això va suposar moltes diferències sobre la forma en què l'Estatut recollia aquesta qüestió.

Jo el que no volia és que se'm valencianitzàs la nostra comunitat. Quan vam proposar el decret d'ensenyament de la llengua catalana a les escoles, van corregir a Madrid el títol per «modalitats insulars de la llengua catalana» però el text era el mateix. Crec que bastant avançat. □

DRETS HUMANS, ARAI

«Tots els éssers humans neixen lliures i iguals en dignitat i en drets.»
Aquesta és la promesa històrica de la Declaració Universal dels Drets Humans. Nosaltres, els sotsgnants, afegim els nostres noms a aquesta Declaració i demanem que sigui respectada per tots els Estats del món.

En molts països es nega fins i tot el dret a intervenir en defensa dels drets humans. Milers de persones han estat empresonades i torturades per demanar i exercitar els seus drets. Milers han desaparegut o han perdut la vida.

S'ha de posar fi a aquests abusos. Demanem a tots els Estats que ratifiquin els tractats internacionals de drets humans, que adaptin la seva legislació i les seves pràctiques a aquests textos i que actuin per protegir els drets humans arreu del món.

En nom de les víctimes que han estat detingudes i silenciades fem una crida a tots els Estats i a les Nacions Unides per tal que protegeixin totes les persones, allà on es trobin, i que aixequin la seva veu en defensa dels Drets Humans.

Si vols, pots signar aquesta crida i enviar-la a Amnistia Internacional. Totes les signatures que es recullin es presentaran davant les Nacions Unides el 10 de desembre. Diada dels Drets Humans.

Nom: _____
Adreça: _____
Localitat i codi postal: _____
Província: _____ DNI: _____
Firma: _____

AMNESTY INTERNATIONAL

Alfons XII, 19-21, Pral. 1.^a
08006 Barcelona
Tel. (93) 209 35 36
Compte corrent 188-27, «La Caixa» (oficina 709)

tano

GANDIA